

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

26 Quot, & quibus modis vsufructus amittatur, vel teneatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

re Cicerone lib. 1. de *Fructibus bonorum*, vetus questio fuit, An partus ancillæ in fructu censereatur. Verba eius sunt: An partus ancillæ in fructu sic habendus, differitur inter Præcipuos civitatis, Pub. Scævola, Martium, Manilium; ab hisque M. Brutus dissentit: quod & acutum genus est, & ad vtilitatem civium non inutile. Sic Cicerone. Unde Vipianus in *l. Vetus ff. de usufructu*: Vetus, inquit, questio est. An partus ancillæ ad fructuarium pertinet. Sed Brutus sententia obtinuit, fructuarium in eo locum non habere: nec enim in fructu hominis homo esse potest: hac ratione nec vltimofructum in eo fructuarium habet. Sic ille. Manilius & Scævola ancillæ partum in fructu haberi voluerunt, eod quod sicut in ceteris animalibus fixus in fructu numeratur, ita ancillæ partus. Hanc sententiam secutus esse videtur postea Paulus in *l. Paulus ff. de vlt. s. in l. Paulus ff. ad legem Falcidianam*. Sed Papinianus partum ancillæ voluit in fructu habendum esse. *l. Deducta s. Hac hereditatem ff. ad Senatus consultum Trebell.* Sic etiam Vipianus in *l. Mulier s. Sed enim ff. eod. Titul. s. in l. Vetus ff. de usufructu*. Idem quoque sentit Caius in *l. In peculium ff. de vlt. s. Ratio horum iur. eadem, quæ M. Bruti: quia absurdum videtur hominem in fructu haberi: cum omnes fructus rerum natura gratia hominum procreantur. Et hanc sententiam Iulianus Imperator probavit, ut patet *Instit. de Rerum diuis. s. In peculium*. Et certe ratio horum Iuriconsultorum est optima: quia si quidquid natura procreat, tanquam fructus causa hominis est, id est, ad vltimofructum, non est quod partus ancillæ in fructu hominis habeatur: Absurdum est ut homo in hominis fructu censereatur.*

Quot, & quibus modis usufructus amittatur, vel finitur.

CAP. XXVII.

VSTRUCTUS amittitur sex, aut septem modis. Primo, obitu fructuarium *l. Corruptio. C. de usufructu Instit. de usufructu s. Finitur. s. l. Sicus s. Morie ff. de usufructu. s. cap. ult. de Pignoriis*. Unde si plures sint fructuarium, & vnus eorum decedat, non reuertitur usufructus ad dominum, sed accretit alteri fructuario, ut patet ex toto titulo *Digestorum, de usufructu accrescendo*. Quare si omnes usufructuarium moriantur, tunc usufructus extinguitur, seu finitur ac desinit, ac alterum redit ad dominum. *Instit. de usufructu s. 1.* Hinc est, ut Iuriconsulti dicant, usufructum consolidari proprietate, siue dominio rei, quando tuncque redit ad proprietarium, siue dominum. Et sciendum est, quando usufructus alicui legatus est eâ conditione, ut restituat alteri, non petire morte legatarii, sed fideicommissarii. *l. Si legatum ff. Quibus modis usufructus amittatur. s. l. si quis ff. de vlt. s. usufructu legat.* Secundò, usufructus amittitur seu finitur per maximam, & mediam capitis diminutionem. *Instit. de usufructu s. Finitur. l. corruptionem. vers. sed neque per omnem. C. de usufructu.*

Quid autem dicendum de usufructu relicto filio familias vel seruo, & proinde acquisito patri vel domino. An capitis diminutione maximâ, vel mediâ, vel morte, vel emancipatione filij, vel alienatione, aut manumissione serui, usufructus acquisitus patri, vel domino finitur, ita ut cum pater, vel dominus amittat. Respondeo penes patrem vel dominum manere. *l. vltim. C. de usufructu*. Et hoc intelligitur quando usufructus relictus est iusto familias, vel seruo gratia patris, vel domini. Secus, si relictus sit causa ipsius filij, vel serui. *Glossa in ea lege*.

Quid, quando dubia res est, an gratia filij, aut serui, an potius causa patris, vel domini legatus fuerit? Respondeo tunc locum habere legem prædictam imperatoriam. Sic *Glossa eo loco*. Quid si pater capite minuitur, vel moriatur, tuncne usufructus penes filium remanebit? Respondeo, manebit, ut dicitur in *ead. l. vlt.* An verò idem iuris sit, si dominus capite fuerit minutus, vel decederit, nun-

quid usufructus erit penes seruum? Respondeo, minime, ut ait *ibi dem Glossa*, quia nullo temporis momento seruus quidquam habet, sed dominio acquirit: at filius familias habet non ut heres, sed ut usufructuarium, cui relictus est usufructus. Sic ferè *Glossa*. Porro diminutio capitis maxima est, cum quis civitatem simul & libertatem amittit, cuiusmodi fuit is, qui ob cetera delicta efficiuntur serui penæ, vel in seruitutem pũllam rediguntur: Media est, cum quis civitatem quidem amittit, sed libertatem non item; quales sunt, quibus aqua, & igni interdictitur, vel qui deportantur ad insulam. Minima est, cum civitas, & libertas retinetur quidem, sed status mutatur, ita ut qui sui iuris erat, factus sit iuris alieni, videlicet: per adoptionem, vel arrogationem. *Instit. de capitis diminutione*. Præter hæc capitis diminutiones sunt genera mortis cuiuslibet. *l. Si civitatem ff. Pro socio*. Tertia non item, quia omnia iura transeunt ad patrem, cuius potestati se tradidit, qui arrogatur. *Instit. de adoptione s. sed hodie, s. Authent. Ingressi. C. de Sacrosan. Eccles. s. Authent. Quia ingredientibus. C. de testamentis*.

Dubie quæstionis est, an usufructus finitur, si fructuarium in religionem ingressum professionem emittit? Ratio dubitandi est, quia in mundo moritur. *l. Pũllus. 2. 16. quæst. 1. De hac quæstione Glossa in e. Si qua mulier 19. Quæstione vlt. Panormitanus & Decius in c. In presentia de Probatis*. In hac re *Glossa in Authent. Ingressi. C. de Sacrosan. Eccles. censet non finiri, donec ipse fructuarium moriatur: & interim emolumentum, & commodum usufructus ad Monasterium pertinere; dummodo sit ex numero eorum, qui in bonis Monachi succedunt. Alioqui professione Religiosis emissâ, extinguitur usufructus, & redit ad proprietarium. Sic etiam Panormitanus in c. vlt. de Pignoriis, num. 2. & Decius in e. In presentia, de Probatis, num. 36. & ambo dicunt hanc opinionem esse communem.*

Quid verò, si pater, qui habet usufructum in bonis filij aduentitij, Religionem profiteatur? usufructus ne redit ad filium, an verò transibit ad Monasterium honorum capax, donec pater e vita decederit. De hac Quæstione *Couarruias de Testamentis, cap. 2. num. 8. & ego etiam Par. 1. lib. 2. cap. 8. quæst. 2.* Tres sunt opiniones, vna est absterentium, dimidiam partem ad Monasterium transeunt: quemadmodum cum filius emancipatus acquirit dimidiam partem usufructus altera dimidia, penes partem remanentem, ne oneretur obligatione alendi Monachum, & alteram dimidiam ad filium redire. *Barolus in Authent. Idem est. C. de bonis, que liber. & Panormitanus in cap. Cum finitus, num. 6. de Regulis. s. cap. In presentia, de Probatis, num. 57. Syluester in verb. RELIGIO §. num. 1. Angelus in verb. Religiosus, num. 31.*

Alter sententia est, totum usufructum finiri, & ad filium reuerti, quia is factus est sui iuris, & extinguitur est patria potestas, quia is factus est sui iuris patre Religionem professio, ac proinde eo ipso usufructum acquirit. *Siluan. Salicet. Iason. Cynus, Albericus, & Hippolytus apud Couarruiam loco citato: & Siluan. dicit honorem sic esse definitum in consultatione multorum Doctorum; Salicetus verò esse communem sententiam; & eam secutus est Couarruias motus ratione prædictâ. At enim verò eiusmodi ratio mihi non videtur admodum firma: quia filius cum emancipatur, fit sui iuris; & tamen non totum usufructum suorum bonorum aduentitiorum recipere, sed tantum dimidium, remanente reliquo penes partem. *l. Cum oportet. C. de bonis que liber.**

Tertia sententia est, totum usufructum ad Monasterium transire. *Glossa in Authent. Ingressi. C. de Sacrosan. Eccles. s. in Authent. Ingressi. C. de bonis que liber. qui in sententiam sequuntur Baldus, Comens. Decius Guido Papa, Berous, Ioan. Lopus, quos citat Couarruias in loco quem supra retulimus. Et ut ait Decius cap. In presentia, de Probatis, numer. 236. s. seq. & Nauaz. de Regulari. Censur. 2. num. 38. est verior, & cum ipsa ratione videtur congruere, quia iure communi bona profitentium Reli-*

gionem, transeunt ad Monasterium. Deinde usufructus non finitur nisi morte fructuarij naturali, aut capitis diminutione maxima, vel media, ergo non extinguuntur per ingressum in Religionem, donec Monachus ingressus e viuis excesserit. Hoc autem locum habet in bonis suis aduentitijs, in quibus pater ante ingressum in Religionem comparauerat usufructum; non autem in his bonis, quae filius acquirit, postquam pater se ad Religionem conuertit, cum filius sit iam suis iuris effectus, fructus omnium bonorum, quae ad ipsum perueniunt, eius sunt, non patris Religionem professi.

Illud etiam in quaestione venit: An pater habens usufructum in bonis sibi aduentitijs, eum amittat statim, si filius professus est Religionem in Monasterio honorum capaci? Quorundam est sententia, eum statim amittere, & usufructum sua cum proprietate ad Monasterium transire: quia facta professione filius a patria potestate eximitur, & bona ingredientium in Religionem, iure communi ad Monasterium transferuntur. Panormitanus 6. *In praesentia, numer. 56. de Probat.* sentit usufructum extinguuntur, si filius expressit de suis bonis aduentitijs, & vistructu. Statuit aliquid arbitratu suo. Alioqui vero, inquit, usufructus, penes patrem remanet. Sed merito Decius *praedictio in loco, nu. 240. & Nauar. de Regularib. Comment. 2. nu. 51.* hanc Abbatibus distinctionem constituit.

Aliorum est opinio, usufructum penes patrem manere, donec moriatur. Ita Decius *eodem cap. In praesentia de Probat. nu. 240. ubi citat Speculatorem, & Antonium, & dicit ita committere sententia Doctores.* Idem docet Nauar. *de Regularib. Comment. 2. nu. 55.* Et ratio est, quia huiusmodi usus quod ante adquisierat pater in bonis filij aduentitijs, non auferit tale us patri acquisitum. Et quod dicitur, bona prohibitionem Religionem, ad Monasterium transire, locum habet in his bonis, quae pertinent ad eos, qui se Religioni tradunt, & dedicant, & proinde proprietatis, & domum bonorum aduentitiorum filij transit ad Monasterium, sed non usufructus antea patri acquisitus, quia tale us patris est, non filij. Haec opinio magis ad veritatem accedit, ut dixi *part. 1. lib. 12. cap. 8. §. 3.*

Hinc etiam intelligitur, Quid sit dicendum in ea quaestione, An pater amittat usufructum, quem habet in bonis filij aduentitijs, statim atque filius ad Ecclesiasticos ordines prouectus est. Ratio dubitandi est, quia bona aduentitia, quae filius acquirit post Ordines susceptos, sunt quasi castranea, ita ut in his pater usufructum non acquirit, ergo pari ratione desinit pater usufructum habere in his bonis, in quibus antea habebat, quia talia bona sibi post Ordines susceptos ceperunt esse quasi castranea. Hac ratione nihil obstat, ut opinio communis, patrem non amittere talem usufructum, quia illum sibi antea iam comparauerat.

Tertio finitur usufructus, quando perit, vel mutatur res, in qua fuerat constitutus. *Reperi. vers. Rei mutatione. ff. Quibus modis usufructus amittatur, & infra. De usufructu. §. Finitur.* Si queras, an usufructus, quem quis habet in nauis, extinguatur, & desinat, si nauis dissoluatur a domino, & reiciatur ex eisdem tabulis, & lignis. Respondet quidam finiri, quia non est eadem nauis, quamuis ex pristinis tabulis, & lignis reparatur: sicut non est eadem domus, quae semel diruta, statim ex eisdem lapidibus, & lignis reuocatur, & eadem est, si solum per parietes reparata fuerit. Id probant *ex l. Quid tamen, vers. In nauis quoque usufructus. ff. Quibus modis usufructus amittatur, ubi dicitur: In nauis quoque usufructus, Sabinius scribit. Si quidem per partes relecta sit, usufructum non interire, si autem dissoluta sit, licet eisdem tabulis, nulla praeter ea adiecta, restaurata sit, usufructum extingui. Quam sententiam, (ut inquit Vlpianus) puto vetiorem. Nam si domus ex eisdem cementis, & lignis, fuerit restructa, usufructus extinguitur. Sic ibi.*

Ceterum contra hanc sententiam est argumentum *ex l. Inter stipulantes, §. Sacram rem, vers. Nam et si nauem. ff. De verb. oblig. ubi Paulus ait: Nam et si nauem, quam*

propondit, dominus dissoluit, & eisdem tabulis compeget, quia eadem nauis esset, inciperet obligari. *Ex vers. Et nauis, dicit: (Et nauis si hac mente resoluta est, ut in eam alium tabule destinaretur, licet mutato consilio perfectam, tamen & perempta prior nauis, & haec, alia dicenda est. Sed est reicienda nauis caussa omnes tabule reiectae sint, nondum intercidisse nauis videtur, & compositis rursus tabulis eadem nauis esse incipit.) (Sicut de rebus deposita tigna ea mente ut reponantur, eadem sunt.) Ex l. Quere, §. Arcem. ff. De solution. ibidem Paulus sic habet: (Vt inueni, quam tu promissisti, dominus dissoluit, deinde eisdem tabulis compeget, reperi tene enim eadem nauis est, quam te daturum ipondisti: ut videatur obligatio magis cessare, quam extincta esse.) & Glossa in l. Quae tamen supra citata, in verbo, Licet isdem tabulis, docet nauem, si ea mente dissoluta sit, ut reiciatur, rursus compositam eandem esse incipere. Et in l. Scripta res, §. Si sublatum. ff. de Seruitur. urban. praed. habetur: (Si sublatum sit aedificium, ex quo sublatum cadit, ut in eadem specie, & qualitate reponatur, vtilitas exigit, ut idem intelligatur nam alioqui, si quis fructus interpretetur) aliud est, quod sequenti loco ponitur: Et ideo sublatum aedificium, usufructus interit.]*

Dicendum existimo, usufructum extinguuntur, si nauis tota simul dissoluta sit, etiam ea mente ut isdem tabulis reiciatur. Idem iuris est de domo, & quolibet aedificio, si totum dirutum sit, etiam ut restauretur. Verum aliae sententiae, & obligationes impositae rebus non semper huiusmodi, etiam res mutata eadem non sit, sed alia eiusdem speciei, & qualitatis, ut habetur in supra d. l. Seruitutes.

Quarto quaeritur, Quando finitur usufructus relictus civitati municipio, vel collegio. Ratio dubitandi est, quia ciuitas, municipium, vel collegium non moriturus. Respondet, centum annorum spatio finiri, quia is finis vix longam hominis est. Sic in l. An usufructus. ff. De usufructu. & in l. Si usufructus municipibus. ff. De usu, & fructu legatis.

Quaerit, an idem iuris sit, si legatus fuerit usufructus alicui Ecclesiae? Respondet idem iuris esse. Glossa in l. An usufructus. ff. De usufructu. est enim eadem ratio de Ecclesia, quae de ciuitate, nec aliud est iure canonico decretum, & eadem privilegia Ecclesiae competunt, quae Republicae. *l. vlt. Co. de Sacros. Eccles.*

Si regeretur, An legatum annuum relictum civitati, vel municipio finatur, & desinat centum annis elapsis? De hac quaestione Couarruias *lib. 3. varior. respl. cap. 9. num. 10. cap. 15. num. 18. vers. Tertio inferitur.* Dux sunt opiniones, una est idem iuris esse de annuo legato, quod est de usufructu, hoc est, annuum legatum finiri centum annorum tempore, quemadmodum usufructus extinguitur. Ita Bartolus, Accursius, Lancilotus, Iacobus Rauennas apud Couarruiam *loco citato*, & eodem reffe Couarruiam, Decius, & In. etia dicunt opinionem esse communem.

Secunda est sententia, annuum legatum non finiri. Ita Rogerius, Albericus, Angelus, Ripa, Cumanus, Socinus, & Panormitanus apud eundem Couarruiam. Et haec sententia est vetior, quia usufructus ideo centum annorum spatio extinguitur, quia alioqui proprietatis esset inutilis, si nunquam desineret usufructus. At vero tamen si annuum legatum civitati relictum non desineret centum annis, non continuo proprietatis, quae est penes haeredem, redditur inanis: nam legatum annuum potest abique vlla temporis praescriptione relinquere. *l. Si cum praescriptione. ff. Quando dies legati cedat. Dico.*, ergo nunquam legatum annuum civitati relictum finitur. Respondet, hoc nihil in eam modi continere, quia est gratia alimentorum, & non potest haeres obligari ad alimenta in perpetuum supplicandi: quemadmodum si annuum legatum relictum pauperibus. Secundo, potest etiam annuum legatum civitati relictum finiri ante centum annos, quemadmodum etiam usufructus legatus: fieri enim potest ut ciuitas intereat ante centum annos tripliciter: Primo si in eam iuratum inducatur. *l. Vstructus. ff. Quibus modis usufructus amittatur.*

tur. Secundo si inde ciues discedant, vel ob intemperem cæli, vel ob pestem & morbos continuos, vel ob hostium crebros incurtus, aut ferarum meruin, ita vt eo nunquam postea reuertantur. Glossa in *l. Si usufructus, modo citata*. Tertio, si ciues longo tempore usufructu uti desierint.

Tertio queritur, An usufructus ciuitati, vel collegio legatus intereat, si ciues, vel collegæ omnes moriantur, succedentibus aliis. Ratio dubitandi, quia videtur esse alia ciuitas, & aliud consilium. Respondeo cum Iuriconsulto in *l. Proponebatur. ff. de iudic.* non esse aliam ciuitatem, vel aliud collegium, quamuis mutatis omnibus ciuibus alij succedant. Quod locum, inquit ille, habet in multis aliis rebus. Nam & Legio militum eadem habetur, ex qua multi decesserunt, in quorum locum alij subiecti sunt. Populus idem hoc tempore putatur, qui centum ab hinc annis, cum ex his nemo adhuc viuat: Itemque si nauis adeo relicta sit, vt nulla tabula eadem permaneat, que non noua sit, nihilominus eadem nauis existimetur: Et idem fluvius censetur, quamuis semper noua aqua accedat, & prior effluat.

Quarto finitur usufructus, si usufructuarius re non utatur per se ipsum, vel per alios nomine suo. *l. Si mulieri. & l. Pomponius. ff. Quibus modis usufructus amittitur. & l. Non videtur. ff. de usufructu.* Nam quemadmodum vluapione, vel prescriptione amittitur rei dominium, sic etiam usufructus: procedit enim prescriptio contra usufructuarium non vteretur re. *l. Corruptionem. C. De usufructu. & l. Penult. C. de Seruis & aqua. Et l. Vi. C. de prescriptione. Longi temporis. & l. Sequitur. §. Vi. ff. De vluapione.* Vt si non utatur decem annorum spatio inter præcenses, vel viginti inter absentes, computandis a tempore, quo cepit usufructus consistere.

Quinto extinguitur usufructus mutatione rei, veluti si testator, qui legauit vsum balnei, ex balneo tabernam, vel dietam fecerit: institutionem, cuius vsum fructum reliquerat, ad aliud ministerium, vel artificium transferat. *l. Si cui. §. Balnei. ff. Quibus modis usufructus amittitur.*

Ex his duobus modis, quibus extinguitur, vel amittitur usufructus, colligitur quid sit dicendum in certis quibusdam cautis. Primo, an si seruus fugitiuus, in quo mihi usufructus est, aliquid acquirat, mihi illud acquirat. Ratio dubitandi est, quia cum sit in fuga, illo non vtor. Respondet Vlpianus in *l. Arboribus. ff. De usufructu*, mihi illud acquirere, quia tunc presentibus seruis non vramur: tamen usufructum retinemus, vt puta agrotante seruo, cuius operæ nullæ sunt, vel confecto senectute homine. Nam etiam agrum arenis, licet tam sterilis sit, vt nullus fructus nascatur, retinemus vsum fructum: & quâ ratione retinetur à proprietario possessio, etiam si in fuga seruus sit pari ratione etiam usufructus retinetur. Hæc ille.

Secundo, An si fructuarius vsum fructum donet, vel locet alteri, dicatur vsum fructum retinere? Respondet Martianus Iuriconsultus. *l. Non videtur. ff. de usufructu*, fructuarium vti, etiam quando alius nomine ipsius vtitur, vt si fructuarius locauerit vsum fructum alteri, vel tradiderit ei, qui ipsius negotia gerit, vel si vendiderit: quia est tunc re iam vendita non vtitur, nec emptor vti videatur ipsius nomine, sed suo, nihilominus tamen venditor vtitur precio loco rei. Sic Caius in *l. Quia quis. ff. De usufructu*. Si fructuarius itidem vsum fructum alteri donauerit, non intelligitur vti re, nisi ille, cui donauit, eâ vtitur. *l. Quod si donauerit. ff. De usufructu*. Præterea, si Titius fructuarius locauerit vsum fructum Caio proprietario, & Caius alteri plenam proprietatem vendiderit, amittit Titius vsum fructum. *l. Pomponius. ff. Quibus modis usufructus amittitur.*

Tertio, Non delinet usufructuarius vti re, quandounque per ipsam non stat, quo minus vtitur. Vnde Africanus in *l. Qui usufructum. §. V usufructus. ff. De usufructu*, sic ait: Vt usufructus serui Tino legatus est, & etiam per heredem statet, quomodo præstaretur, seruis mortuus est, aliud dici non potest, aut, quam in id obligatum esse heredem, quanti legatum interit, morem factam non esse: vt scilicet ex eo tem-

pore in diem, in quo seruis sit mortuus, usufructus aestimetur. Cui illud quoque cõsequens sit, vt si Titius ipse moriatur, similiter ex eo tempore, quo mora Titio facta sit, in diem mortis æstimatio usufructus heredi eius præstetur.]

Quarto, ex eo quod usufructus rei mutatione finitur, sit, vt redeunte re in pristinum statum, naturæ, vel arte, redeat quoque usufructus, qui cessauerat, vel suppressus fuerat. Veluti quando ager, in quo vsum fructum habemus, inundatur à flumine, cessat nobis usufructus: sed quando recesserit aqua, sicut restituitur proprietatis agri, sic etiam usufructus. *l. Si ager. & l. Cum usufructum. ff. Quibus modis usufructus amittitur.* Item si ager occupatus fuerit ab hostibus, vel seruis captiuus abductus, & deinde redeat, vel redimatur, tunc iure postliminij restituitur usufructus.

Sexto queritur, Quibus aliis modis usufructus intereat, vel amittatur? Respondeo, perire etiam aliis modis, videlicet consolidatione: veluti si usufructus cum proprietate consolidetur, hoc est coniungatur, nimirum quando proprietarius se proprietate abdicat, transfert ad fructuarium. Et e contrario, quando usufructus ad proprietarium reuertitur. *Instit. de V usufructu §. Finitur.*

Extinguitur etiam usufructus redemptione legati facta à testatore. *l. Si tibi fundi. Et l. Si seruis. ff. Quibus modis usufructus amittitur. Et l. Quoties. §. Quod si filius. & l. Dominus fructuario. ff. De usufructu.*

Finitur itidem usufructus repudiatione legati. *l. Si Titio. ff. De vtu. & usufructu legatis.*

Præterea definit usufructus deficiente conditione, vel die, sub qua, vel ad quam constitutus est. *l. Cui usufructus. ff. De vtu. & usufructu legatis. Et l. Ambiguitatem. C. De usufructu.* Et finitur lapsu temporis, ad quod legatus est. *l. Si usufructus. ff. De vtu. & usufructu legatis.*

Sextimo queritur, An quandoque usufructus extinguitur, & amittitur, redeat ad dominum proprietatis? Respondeo, plerumque ad proprietarium reuertitur. *l. Omnium. §. Ne tamen. de usufructu.* Aliquando tamen redit ad alium, qui proprietatem non habet. Veluti si alicui proprietatis fundi deducitur usufructus legata fuerit, si alij usufructuarius restituerit usufructum rogatus sit. *l. Si legatum. ff. Quibus modis usufructus amittitur.*

Item usufructus acquisitus per filium patris, vel per seruum domino, altero eorum præmortuente, vel capite minuto, non redit ad alterius superfluum, quamdiu vixerit. *l. Vt. C. de usufructu.* Per ius idem accrescendi ad alios quam proprietarios usufructus amittitur, vel extinctus peruenit. *l. De usufructu accrescenti.*

Quando usufructus acquiritur iure accrescendi.

CAP. XXVIII.

ACCRESCERE dicitur in iure aliquid alteri, cum ei, qui etiam partem habet, accedit, atque adiungitur, veluti cum in iura fundo accrescere dicitur. *l. Insula. & l. Ergo. ff. de Acquirend. rer. dom.* vel cum portio alteri portionis, vel rei accedit. *l. Si Titio. §. Vt. ff. De usufructu. & l. Seruis. ff. de Acquirend. rer. dom.* Vnde ius accrescendi apud Iuriconsultos celebratur, cum hæreditas legata vti rei pars, que in vno ex hæreditibus legata nise deficit, alteri attribuitur, vel eum portio deficientis alteri adiungitur. *l. Ideoque. ff. De usufructu accrescendi.*

Iure igitur accrescendi usufructus acquiritur, vt si testator legauerit vsum fructum fundi Titio, & Caio, si Titius moriatur, aut capite minuat, aut legatum repudiet, totus usufructus Caio accrescit. *ff. De usufructu accrescenti.* Hoc autem locum non habet, quando dimidiam partem usufructus testator Titio relinquit, & alteram dimidiam partem Caio legaret. *l. i. ff. De usufructu accrescenti.* Item si testator vsum fructum fundi legauerit communi seruo Titij, & Caij, Tino mortuo, vel amittente vsum fructum, accrescit ipsi Caio. *l. i. §. Denique. ff. De usufructu accrescenti.* Idem ius est, si testator legauerit vsum fructum

tertio